ÅRSREDOVISNING 2016

MEDECINS SANS FRONTIERES
LÄKARE UTAN GRÄNSER

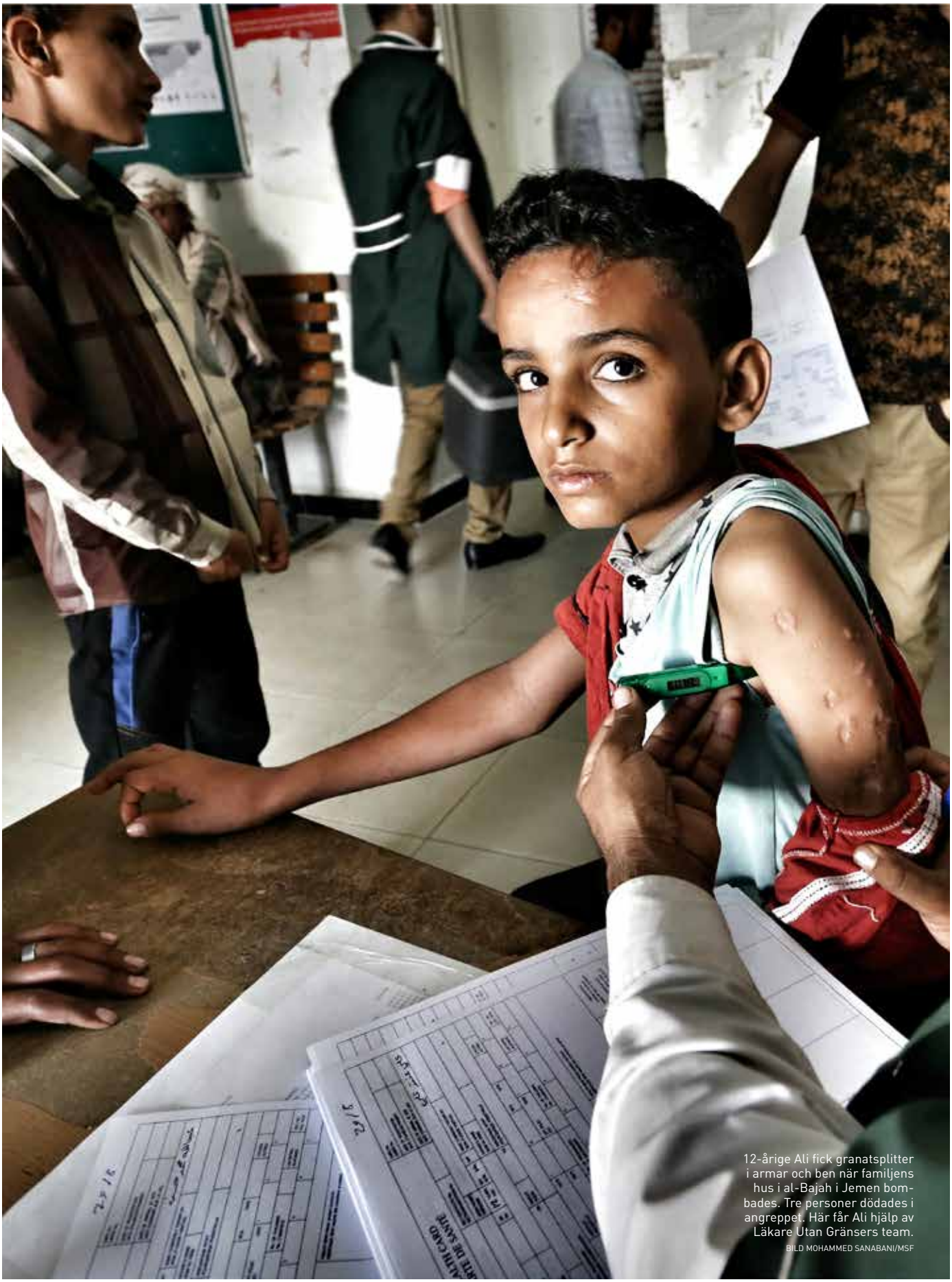

12-årige Ali fick granatsplitter i armar och ben när familjens hus i al-Bajah i Jemen bombades. Tre personer dödades i angreppet. Här får Ali hjälp av Läkare Utan Gränsers team.

BILD MOHAMMED SANABANI/MSF

LÄKARE UTAN GRÄNSERS GRUNDPRINCIPER

Läkare Utan Gränser är en medicinsk, humanitär organisation som räddar liv och lindrar nöd. Vi är opartiska, neutrala och oberoende och gör våra insatser där vi behövs mest. Vi är snabbt på plats i krissituationer, även när hindren är stora. Vi arbetar målmedvetet och berättar om vad vi ser.

Läkare Utan Gränser är en internationell, enskild, ideell organisation. De flesta av våra medlemmar är läkare och annan sjukvårdspersonal, men vi står öppna även för andra yrkesgrupper som kan vara till nytta i vårt arbete. Den som arbetar för oss förbinder sig att följa nedanstående principer:

1) Läkare Utan Gränser bistår befolkningsgrupper i nöd, människor drabbade av naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan samt offer för väpnade konflikter, utan åtskillnad med avseende på etnicitet, religion, politisk åsikt eller annan övertygelse.

2) Läkare Utan Gränser är neutrala och helt opartiska i sitt arbete och kräver, i överensstämmelse med universell medicinsk etik och rätten till humanitär hjälp, att få utöva sin verksamhet i fullständig frihet.

3) Läkare Utan Gränser förbinder sig att respektera sin professions etiska regler och att hålla sig fullständigt oberoende av alla makthavare samt alla politiska, ekonomiska och religiösa krafter.

4) Läkare Utan Gränsers volontärer är medvetna om de risker och faror deras uppdrag för med sig och kan inte kräva någon annan kompensation för sig själva eller sina förmånstagare än den som organisationen har möjlighet att ge dem.

Katrin Kisswani
ordförande

Mari Mörth
generalsekreterare

För Läkare Utan Gränser var 2016 ett extraordinärt år – på många sätt. Det var ett år då attackerna mot sjukvården fortsatte och försvårade för oss att nå fram till människor i behov av hjälp. Det var det dödligaste året någonsin på Medelhavet samtidigt som våra räddningsbåtar undsatte 21 603 personer. Det var ett år med akut undernäringskris i Nigeria och uppflammande våld i bland annat Sydsudan, Centralafrikanska republiken och Afghanistan.

MEN DET HUMANITÄRA året började och slutade i inbördeskrigets Syrien. I januari nåddes vi av rapporter om att människor dog av svält i den belägrade staden Madaya. I december tvingades vi stänga vår klinik för krigsskadade syrier i Zaatari i Jordanien. Inte för att behovet av livräddande vård upphört. Men i somras stängde Jordanien gränsen till Syrien och sedan dess kan patienterna helt enkelt inte ta sig dit. Däremellan fortsatte bomberna att falla över sjukhus och kliniker runt om i landet. Enbart i de belägrade delarna av Aleppo utsattes de få fungerande sjukhusen för 35 attacker under andra halvåret.

ÄVEN PÅ ANDRA håll fortsatte sjukhus, patienter och personal att hamna i skottlinjen. För oss, liksom för andra humanitära organisationer, innebär denna bristande respekt för krigets lagar ett allt större problem. Även i samband med den akuta undernäringskrisen i Borno i nordöstra Nigeria innebar våldet att vi hade stora problem att nå fram till befolkningen. Vissa särskilt våldsdrabbade platser nådde vi inte fram till förrän situationen var så desperat att människor dog i kön till våra näringskliniker.

DEN ANDRA STORA utmaningen under året var flyktingkrisen och bristen på säkra och lagliga sätt för människor att söka skydd i Europa. För Läkare Utan Gränser har detta blivit en allt viktigare fråga som i våras, efter EU:s flyktingavtal med Turkiet, kulminerade i beslutet att inte jobba kvar i uppsamlingslägret Moria i Grekland och att inte heller ta emot medel från EU (2015 uppgick de totala insamlade medlen från EU och dess medlemsstater till 56 miljoner euro). Vi vill på detta sätt ta ställning mot att Europa lägger ut omhändertagandet av människor som söker skydd i EU på entreprenad. Men det betyder inte att vi överger våra patienter. Vi finns på plats i de flesta länder som de flyr ifrån, vi finns i transitländerna och på flera håll i Europa. I september startade vi också ett projekt i Sverige med syftet att främja psykisk hälsa bland asylsökande samt visa hur mottagarländer kan arbeta för ett bättre mottagande som inkluderar psykosocialt stöd.

ANDRA STORA HÄNDELSER under året var orkanen Matthew i Haiti som krävde en omfattande insats. Det gjorde även vaccinationskampanjen mot gula febern i Kongo-Kinshasa där våra team på tio dagar vaccinerade 760 000 personer i huvudstaden Kinshasa. Vi fortsatte att lobba för tillgång till livräddande läkemedel och vaccin. En framgång under året var att läkemedelsbolaget Pfizer sänkte priset på det livräddande pneumokockvaccinet mot lunginflammation, något som Läkare Utan Gränser har krävt länge.

MEN DET VAR INTE bara behoven som var stora. Tack vare den enorma generositeten hos svenska folket fick vi under året in 723 miljoner kronor. December var en ”all time high” då privatpersoner och företag i Sverige tillsammans skänkte en kvarts miljard kronor till Läkare Utan Gränser. Vi är oerhört tacksamma för det stora engagemang och förtroende som vi möter hos våra företagspartners och hos allmänheten. Utan det, och utan hängivenheten hos våra medarbetare, skulle vi aldrig kunna utföra vårt arbete.

I Idomeni, på gränsen mellan Grekland och Makedonien, väntar drygt tusen personer på att få åka vidare norrut. När gränsen stängdes blev de fast här, utan tillgång till det humanitära stöd som de var i behov av. I maj 2016 tvångsförflyttades de till andra platser i Grekland.

BILD GUILLAUME BINET/MYOP

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2016

För räkenskapsåret 2016-01-01 – 2016-12-31
Styrelsen och generalsekreteraren för Läkare Utan Gränser, organisationsnummer 802017-2360, *avger härmed följande årsredovisning:*

Det internationella nätverket Läkare Utan Gränser, Médecins Sans Frontières (MSF), består av 21 sektioner och arbetade under året i över 60 länder med att bistå människor som drabbats av katastrofer, epidemier och väpnade konflikter. Genom rekrytering av fältarbetare, insamling av pengar samt press- och opinionsarbete bidrar den svenska sektionen av Läkare Utan Gränser, som är en ideell förening, till verksamheten i fält. Vi har även två enheter som arbetar med direkt stöd till fältverksamheten. Det övergripande målet med verksamheten är att rädda liv och lindra nöd där vi behövs mest.

2016 I KORTHET

- **Totalt uppgick Läkare Utan Gränsers intäkter till 780 miljoner kronor, varav 723 miljoner kronor i privata gåvor och bidrag och 57 miljoner kronor från Sida.**
- **Från allmänheten och företag fick vi in 723 miljoner kronor. Det totala insamlingsresultatet från stiftelser ökade enormt under 2016.**
- **Bidragen från Sida uppgick till 57,1 miljoner kronor, en stor minskning jämfört med 2015 som beror på beslutet att inte längre ta emot stöd från EU och dess medlemsländer.**
- **Totalt hade vi 139 fältarbetare ute på sammanlagt 177 uppdrag i 43 olika länder. Under 2016 rekryterade vi totalt 53 nya fältarbetare.**
- **Påverkansarbetet fokuserade bland annat på flyktingkrisen och behovet av säkra och lagliga vägar till Europa, på de bortglömda humanitära kriserna samt på bristande tillgång till mediciner för världens fattiga.**
- **Fortsatt stora frågor under 2016 som också påverkade vårt kommunikationsarbete var flyktingkrisen i Europa samt konflikten i Syrien. Andra frågor som uppmärksammades var attacker mot sjukvård och civila, krisen i Nigeria samt behoven efter orkanen i Haiti.**
- **Totalt arbetade innovationsenheten med som mest 12 olika uppdrag, däribland IT-lösningar gällande insamling av medicinsk data och utvecklandet av interna innovationsprocesser.**
- **Under året genomförde och stöttade utvärderingsenheten totalt 21 utvärderingar och andra lärandeprocesser.**

En psykolog i samtal med några flyktingar. BILD BRUNO FERT, GREKLAND

Här följer ett sammandrag av aktiviteterna under 2016*:*

REKRYTERING OCH UTBILDNING AV FÄLTARBETARE

Under 2016 hade Läkare Utan Gränser 139 fältarbetare ute på sammanlagt 177 uppdrag i fält. Dessa uppdrag genomfördes i totalt 43 länder varav mer än hälften av uppdragen var förlagda i följande sex länder: Grekland, Sydsudan, Kongo-Kinshasa, Centralafrikanska republiken, Irak och Etiopien.

Knappt hälften av samtliga uppdrag genomfördes i Afrika, cirka en fjärdedel i Asien och cirka en fjärdedel i Europa. Redan under 2015 startade Läkare Utan Gränser ett flertal projekt i Europa för att tillgodose medicinska behov hos de människor som flytt sina hemländer till följd av krig, fattigdom och politiska oroligheter. Utöver att arbeta i Grekland, Serbien, Frankrike, Italien och i Sverige hade Läkare Utan Gränser tre större fartyg i Medelhavet, bemannade med sjukvårdspersonal, och några mindre båtar i Egeiska

havet för att rädda flyktingar och migranter som hamnat i sjönöd.

Fördelningen mellan olika yrkeskategorier av de utsända fältarbetarna under året var: 55 procent medicinsk personal (läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, psykologer och biomedicinska analytiker) och 45 procent icke-medicinsk personal (logistiker, vatten- och sanitetsexperter, ekonomer, personaladministratörer, kulturmedlare och tolkar).

Under 2016 rekryterade vi totalt 53 nya fältarbetare. Flertalet introduktionskurser och utbildningar organiserades under året, bland annat en veckas lång utbildning för gynekologer, anestesiologer och kirurger med syftet att förtydliga de olika specialisternas roller i våra fältprojekt.

Utöver de 177 fältuppdragen stöttade det svenska kontoret även våra fältprojekt runt om i världen genom 31 kortare uppdrag, med huvudfokus på operativt stöd och utvärdering av projekt.

VARIFRÅN KOMMER PENGARNA?

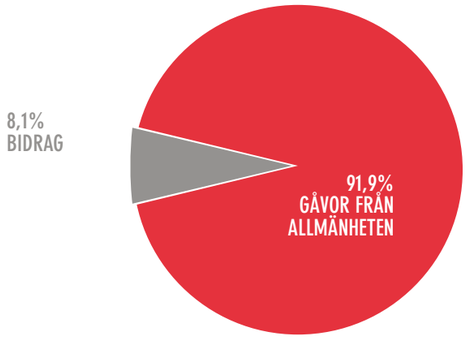

HUR ANVÄNDS PENGARNA?

Fördelning av totala kostnader

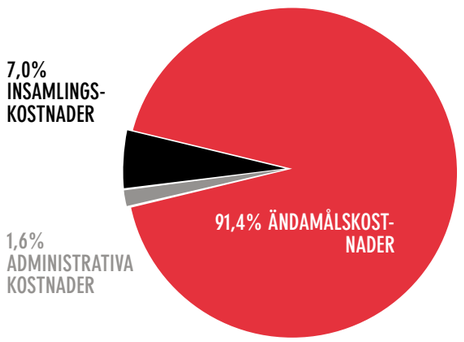

GÅVOR OCH BIDRAG SAMT KOSTNADER FÖR INSAMLING OCH ADMINISTRATION DE SENASTE 5 ÅREN

Skillnaden går till det ideella ändamålet

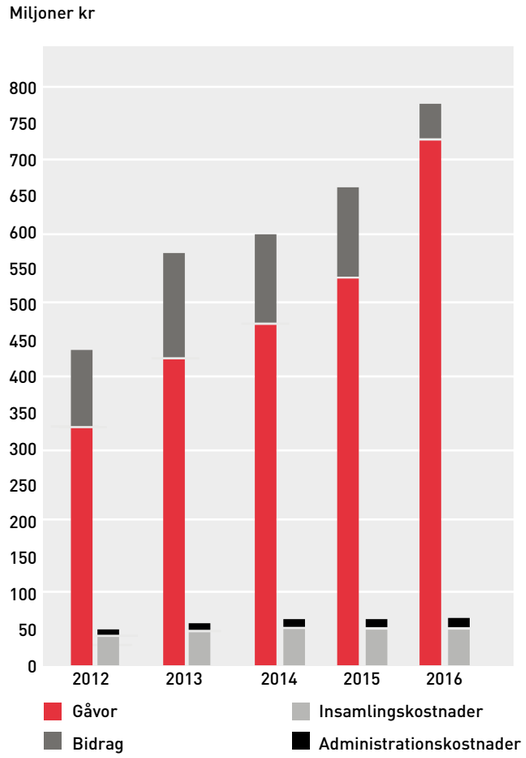

Med fokus på neonatologi och pediatrik och hur man kan förbättra denna vård i resurssvaga områden, anordnade Läkare Utan Gränser den 23-24 september den första *MSF Paediatric Days* tillsammans med andra sektioner inom Läkare Utan Gränser, Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Karolinska Institutet och Karolinska Universitetssjukhuset. Dessa dagar är resultatet av en motion från den svenska föreningen 2015 och tanken är att detta kommer att bli en årlig konferens med fortsatt fokus på att förbättra barnhälsovården i de resurssvaga områden där vi arbetar.

INSAMLING

PRIVATA GÅVOR OCH BIDRAG

Under 2016 samlade Läkare Utan Gränser in 723 miljoner kronor från allmänheten och företag. Det var 188 miljoner kronor mer än föregående år.

Totalt bidrog över 290 000 givare till vårt arbete. Av dessa gav 120 000 månadsgivare sammanlagt mer än 190 miljoner kronor under året. Gåvor genom

Thierry Kasiala har tagit med sig familjen för att de alla ska bli vaccinerade mot gula febern. BILD DIETER TELEMANS, KONGO-KINSHASA

insamlingsbrev där fältarbetare delar med sig av sina upplevelser och möten med patienter genererade över 73 miljoner kronor.

Intäkter från testamenten inbringade 129 miljoner kronor och minnes- och högtidsgåvor ökade till 37 miljoner kronor.

Gåvor via våra digitala insamlingskanaler resulterade i över 36 miljoner kronor insamlade medel. Postkodlotteriet bidrog med 25 miljoner i årligt basstöd och gåvor från företag uppgick till 54,8 miljoner.

Det totala insamlingsresultatet från stiftelser ökade enormt under 2016 då Akelius Foundation matchade den totala summan av insamlade medel under december. Gåvan på 130 miljoner kronor är den enskilt största gåva i Läkare Utan Gränsers historia.

Gåvan innebar även att årets totala insamling nådde ännu ett insamlingsrekord, för fjärde året i rad.

INSTITUTIONELL INSAMLING

Under 2016 uppgick vårt bidrag från Sida till totalt 57,1 miljoner kronor, vilket nästan motsvarar en halvering jämfört med 112,5 miljoner kronor 2015. Den stora minskningen är en direkt följd av Läkare Utan Gränsers beslut att inte längre ta emot stöd från EU och dess medlemsländer, inklusive Sida.

I praktiken innebar detta beslut att vi fullföljer vårt pågående avtal med Sida (2014-2016) men att vi inom ramen för avtalet återbetalade de medel till Sida som vid årets början beviljats till akutinsatser under 2016 men som vid tidpunkten för beslutet ej ännu allokerats. Vidare ansökte vi inte om nya humanitära medel från Sida för 2017.

Genom Sidas humanitära medel 2016 stöddes en katastrofinsats, kolerautbrott i Malawi, samt tio löpande projekt i totalt sex länder (Haiti, Kongo-Kinshasa, Myanmar (Burma), Niger, Sierra Leone och Sydsudan).

Under 2016 fortsatte arbetet med att förbättra och förenkla vår samarbetsmodell med Sida, framförallt internt. Tack vare Sidas flexibilitet och förtroende för Läkare Utan Gränser lyckades vi tillsammans under 2014-2016 arbeta fram en modell som avsevärt minskat det administrativa arbetet i alla led inom organisationen samtidigt som våra ansökningar och rapporter till Sida blivit mer relevanta och ändamålsenliga. Under året har vi delat med oss av våra erfarenheter internt för att kunna applicera modellen på andra institutionella givare men även externt med andra partnerorganisationer till Sida som är intresserade av att gå i samma riktning.

KOMMUNIKATION

Vårt kommunikationsarbete syftar till att öka kunskapen om humanitära kriser bland allmänhet och beslutsfattare för att få till stånd en förändring. Det gäller stora och välkända kriser men även de som är mindre uppmärksammade.

Fortsatt stora frågor under 2016 var flyktingkrisen i Europa samt konflikten i Syrien. Andra frågor som uppmärksammades var attacker mot sjukvård och civila i Jemen, Sydsudan och Centralafrikanska republiken, krisen i Nigeria samt behoven efter orkanen i Haiti.

Vi fortsatte arbetet med att nå ut på sociala medier. Vi fick fler följare i samtliga kanaler och i slutet av året hade vi 11 756 följare på Twitter, 6656 på Instagram och 379495 gillare av vår Facebooksida, vilket är bland det högsta antalet bland alla hjälporganisationer i Sverige. Under året utvecklade vi produktionen av video, främst för sociala medier. Syftet är att erbjuda användarna en levande inblick i vårt arbete med hjälp av korta intervjuer med fältarbetarna. Vår mest uppmärksammade video om att sjukhusattacker måste upphöra nådde över en miljon personer på Facebook och visades nära 470000 gånger. Inlägget genererade även över 33000 reaktioner, kommentarer och delningar.

Vi fortsatte med proaktiv kommunikation i Finland för att öka kännedomen om Läkare Utan Gränser hos både allmänheten och framtida fältarbetare.

Mirza Hossain och hans son på väg till hamnen i Aten. För två månader sedan lämnade de Afghanistan. BILD GUILLAUME BINET/MYOP

På Läkare Utan Gränsers sjukhus i lägret i Bentiu, Sydsudan, ges vård dygnet runt, bland annat intensivvård för undernärda barn, mödravård och kirurgi. BILD ROGIER JAARSMA

Under året publicerades nio debattartiklar och en replik i de största tidningarna. De ämnen som togs upp var bland andra flyktingkrisen i Europa, Sveriges bidrag till Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria, samt attacker mot sjukvård i konfliktzoner och FN:s säkerhetsråds ansvar att få dem att upphöra.

För tredje året i rad vann vår digitala årsredovisning Svenska Publishingpriset i kategorin årsredovisningar webb.

Flera medarbetare från kommunikationsavdelningen var i fält under året och gav operativt stöd till bland annat projekt för sömnsjuka i Kongo-Kinshasa, sök- och räddningsinsatser på Medelhavet samt våra insatser i Irak.

Enligt en oberoende undersökning (Företagens Externa Kommunikation), hade Läkare Utan Gränser fortsatt högst förtroende av alla hjälporganisationer hos journalister.

PÅVERKANSARBETE

2016 var året då ännu fler människor riskerade sina liv på resor över Medelhavet på flykt undan kriser och konflikter i världen. Det var även året då alltfler gränser i Europa stängdes. I mars slöts ett avtal mellan Turkiet och EU som bygger på att Turkiet får ett stort finansiellt stöd från EU-länderna, bland annat humanitärt bistånd, i utbyte mot att de hindrar båtar från att ta sig till Grekland och tar emot flyktingar som skickas tillbaka från EU. Men pengarna betalas bara ut under förutsättning att Turkiet skärper sina gränskontroller för att hindra flyktingar från att komma till EU. Detta är en politisering av humanitärt bistånd som Läkare Utan Gränser finner oacceptabel. Läkare Utan Gränser ansåg att detta avtal var omänskligt och vände sig starkt emot att avtalet använder sig av humanitärt bistånd, som ska vara behovsstyrt, för att uppnå en politisk agenda.

Ett kirurgiskt team på ett sjukhus som stöds av Läkare Utan Gränser i Ibb, Jemen. BILD MALAK SHAHER/MSF

Genom brev och möten med svenska regeringen framhöll vi vår ståndpunkt. Beslutet att vi tills vidare slutar ta emot stöd från EU:s institutioner och medlemsländer, inklusive Sida, togs på den högsta nivån inom Läkare Utan Gränser internationellt, den internationella styrelsen.

Beslutsfattare har uppmärksammats på allvaret i flera av de pågående bortglömda humanitära kriserna som Nigeria, Sydsudan och Jemen. Läkare Utan Gränsers engagemang för att stoppa attacker mot sjukvårdsinrättningar har fortsatt under året och vi har både hållit seminarium i Sveriges riksdag, haft separata möten med beslutsfattare och engagerat oss i de pågående initiativ som samlar andra organisationer, experter och sakkunniga inom regeringskansliet.

I samband med att Sverige valdes in som medlem i FN:s säkerhetsråd har vi arbetat för att humanitära frågor och försummade kriser ska sättas högre på agendan.

Vi fortsatte att lyfta utmaningarna med bristande tillgång till mediciner för världens fattiga och belyste antibiotikaresistens som är ett allt större problem i många länder där vi arbetar. En av flera viktiga insatser för att hejda utvecklingen är att ta fram bättre metoder för diagnostik och nya antibiotika. I september hölls för första gången ett högnivåmöte inom FN om antimikrobiell resistens. Läkare Utan Gränser framförde där rekommendationer kring låg- och medelinkomstländers behov av att lösningarna tar hänsyn till deras behov. Bland annat måste forskning och utveckling finansieras genom nya mekanismer som frikopplar kostnader för utveckling av nya antibiotika från det pris som kan tas för den färdiga produkten, så kallad delinkage.

Vi deltog i politikerveckan Almedalen på Gotland, främst som talare på seminarier om bland annat global hälsa, tillgång till läkemedel, sjukvård i skottlinjen, migration och utmaningarna som vår personal i fält möter.

OPERATIVT STÖD

För att på olika sätt stärka verksamheten i fält har vi på det svenska kontoret en utvärderingsenhet och en innovationsenhet.

Innovationsenhetens uppdrag är att ta fram lösningar på problem som vi möter i fält. Detta görs genom att applicera en systematisk ansats kring innovation. Enheten har bland annat utvecklat en särskild metod som stödjer organisationen att ta rätt beslut och genomföra rätt insatser i rätt tid. Under 2016 arbetade enheten med som mest 12 olika uppdrag, däribland IT-lösningar gällande insamling av medicinsk data, biomedicinsk utrustning för att förhindra att vaccin förstörs under transport samt utvecklandet av bättre interna innovationsprocesser. De innovativa lösningarna testas i många olika sammanhang där vi är verksamma, däribland Haiti, Bangladesh och Jordanien. Enheten tillhör den svenska sektionen av Läkare Utan Gränser men får uppdrag från samtliga operativa center och uppdragen finansieras till stor del av ett anslag från Postkodlotteriet.

Det övergripande syftet med utvärderingsenheten är att genom utvärderingar av våra insatser öka det interna lärandet och utveckla verksamheten. Under året genomförde och stöttade enheten totalt 21 utvärderingar och andra lärandeprocesser. Dessa innefattar allt från att utvärdera strategin för att lämna över några av våra hiv/aidsprojekt till lokala samarbetspartners till en utvärdering i realtid av våra insatser i Niger vid ett utbrott av hjärnhinneinflammation.

Enheten utvärderade även innovativa program, som till exempel våra insatser för att stötta människor som utsatts för tortyr. Dessutom såg enheten över våra anskaffningsprocesser med syfte att förbättra vår effektivitet i fält.

MEDLEMSAKTIVITETER

För att bli medlem i den svenska ideella föreningen Läkare Utan Gränser krävs att man har arbetat som fältarbetare i 6 månader eller har fullföljt två kortare uppdrag. Man kan även bli medlem om man har arbetat minst 12 månader på kontoret som anställd eller 24 månader som volontär. Dessutom krävs att medlemskapet har godkänts av styrelsen och att medlemsavgiften för det aktuella året betalats. Läkare Utan Gränsers medlemmar har rösträtt vid årsmötet. Medlemmarnas medverkan och inflytande är en av grundpelarna i verksamheten. Den sista december 2016 uppgick deras antal till 418. Under 2016 skickades ett internt nyhetsbrev ut till medlemmarna.

Internationellt deltog medlemmar från Sverige bland annat i följande aktiviteter: OCB:s (Läkare Utan Gränsers operativa center i Bryssel) årsmöte, OCA:s

På väg mot en svårtillgänglig by efter orkanen Matthew.
BILD JOFFREY MONNIER, HAITI

(Läkare Utan Gränsers operativa center i Amsterdam) medlemsevent samt i *Scientific Days* i London.

FÖRENINGSKVÄLLAR

Läkare Utan Gränser bjöd in medlemmar till flera föredrag och diskussioner under året. Följande ämnen behandlades: *Januari:* diskussion med fältarbetare om deras erfarenheter från att arbeta på Läkare Utan Gränsers båtar på Medelhavet. *Mars:* kirurgi, de operativa valen vi gör i fält och kvaliteten på vården. *April:* rundabordssamtal om migration och Läkare Utan Gränsers roll i flyktingsituationen i Sverige. Ett andra event, ett webinarium, hölls under april månad för att harmonisera Läkare Utan Gränser Sveriges och norska Leger Uten Grensers stadgar inför det nordiska årsmötet som hölls i maj. *Oktober:* minnesstund för de kollegor och patienter som förlorade sina liv i samband med bombningen av vårt sjukhus i Kunduz, Afghanistan. *December:* medlemmarna diskuterade genusfrågor och kvinnors situation (patienter och fältarbetare) i Läkare Utan Gränsers fältprojekt.

Föreningskvällen i oktober hölls på fyra orter samtidigt: Göteborg, Malmö, Götene och Stockholm. Satellitgrupperna (för medlemmar som inte bor i Stockholm) hjälpte till att anordna arrangemanget i Göteborg och Malmö.

ÅRSMÖTE

Den 20-21 maj höll Läkare utan Gränser årsmöte i Oslo tillsammans med norska Leger Uten Grenser. De 61 deltagarna valde en ny styrelse och gick igenom resultaten för det gångna året. Stadgarna uppdaterades. Dessutom lades fem motioner fram varav tre godkändes. De godkända motionerna handlade om humanitär etik, främjandet av inkludering av personer

Nischaya (ej hennes riktiga namn) är 18 år och en av få patienter med extremt läkemedelsresistent tuberkulos som får behandling med de nya medicinerna. Efter att hennes tidigare behandling misslyckades fick hon komma till Läkare Utan Gränsers klinik i Mumbai. Hennes bror Ajay är lycklig över att hans syster mår bättre nu. BILD ATUL LOKE/PANOS PICTURES, INDIEN

Sjuksköterskan Eustache och barn i byn Soke, Kongo-Kinshasa. BILD THIBAUD EUDE/MSF

med funktionsnedsättning i våra insatser samt arvodering av styrelsemedlemmar. Det hölls även två debatter under årsmötet, den ena om Läkare Utan Gränser och migration och den andra om hur Läkare Utan Gränser positionerar sig internationellt och hur detta omsätts i de länder som de olika sektionerna är baserade i.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen sammanträdde vid 13 tillfällen under 2016. I april utförde styrelsen en utvärdering av det egna arbetet. I augusti deltog styrelsen i en styrelseutbildning som hölls av Grant Thornton och två nya styrelsemedlemmar deltog under september månad i en utbildning vid OCA. Under hösten arbetade en grupp bestående av styrelsemedlemmar och föreningskoordinatorn på årsplanen för 2017. Styrelsen arbetade tillsammans med ledningen genom fyra strategiska plattformar (Operativt Stöd, Rekrytering, Finans och Kommunikation). Styrelsen fortsatte även arbetet med att skapa ett nära samarbete och i förlängningen ett sammangående mellan den svenska och norska sektionen fram tills november, då besluts tog att inte fortsätta processen om en legal sammanslagning av föreningarna. Samarbetet fortsätter alltjämt mellan de båda sektionerna och två nordiska möten hölls under året. Internationellt representeras den svenska sektionen av vår ordförande i styrelsen för OCB och vi har även en styrelserepresentant i styrelsen för OCA.

STYRELSEN SOM VALDES

ORDFÖRANDE: Katrin Kisswani, sjuksköterska

VICE ORDFÖRANDE: Sophie Graner (suppleant), läkare

SEKRETERARE: Anna Bergström, verksamhetschef

KASSÖR: Andreas Häggström (suppleant), ekonom

ORDINARIE LEDAMÖTER: Luis Encinas, sjuksköterska, Mikael Mangold, hygienspecialist, Ingrid Maria Johansen, programansvarig, Monika Oswaldsson, psykolog, Jessica Svefors, läkare, Adam Thomas, områdeschef

TILL VALBEREDNINGEN VALDES: Sara Hjalmarsson, Ann-Sophie Lindahl Navarro, Helena Nordenstedt, Nina Lundgren

TILL REVISOR VALDES:
Pernilla Varverud (Grant Thornton)

TILL STÄLLFÖRETRÄDANDE REVISOR VALDES:
Susanna Johansson (Grant Thornton)

Hélène Lorinquer, styrelsemedlem vald för perioden 2015-2018, avgick i oktober 2016 på grund av sitt nya uppdrag som vice generalsekreterare för OCB.

NÄRVARO VID 2016 ÅRS STYRELSEMÖTEN

STYRELSEMEDLEMMAR	NÄRVARO /ANTAL MÖJLIGA MÖTEN
Anna Bergström**	7/7
Luis Encinas	7/13
Helena Frielingsdorf*	6/6
Sophie Graner	11/13
Sara Hjalmarsson*	6/6
Andreas Häggström**	7/7
Ingrid Maria Johansen	12/13
Katrin Kisswani	13/13
Ann-Sophie Lindahl Navarro*	5/6
Hélène Lorinquer***	9/10
Mikael Mangold**	7/7
Helena Nordenstedt*	6/6
Monika Oswaldsson	12/13
Jessica Svefors**	4/7
Adam Thomas	10/13

* Mandatperioden slut 21 maj 2016
** Invaldes till styrelsen 21 maj 2016
*** Avgick ur styrelsen 25 oktober 2016 (2 år kvar av mandatet)

FRAMTIDA UTVECKLING

Den rådande bristen på respekt för internationell humanitär rätt och särskilt attacker mot sjukvården kommer fortsatt att vara stora utmaningar för vårt arbete i fält. Tyvärr ser vi ingen omedelbar minskning av humanitära konsekvenser av de väpnade konflikterna som har präglat de senaste åren, som Syrien, Sydsudan, Irak och Afghanistan.

Dessa och andra komplicerade situationer kommer med stor sannolikhet även framöver att kräva stora och komplexa insatser. Likaså kommer Europas misslyckande att värna flyktingrätten och att skapa säkra och

Regnperiod i Malakal, Sydsudan. Risken är stor att människorna i det här skyddsområdet för civila drabbas av malaria och kolera. BILD ALBERT GONZALEZ FARRAN

lagliga vägar till Europa att påverka vår verksamhet med fortsatta insatser också i Europa. Under 2017 fortsätter till exempel vårt projekt i Västra Götaland, där vi jobbar för att förbättra den psykiska hälsan bland asylsökande samt visa hur mottagarländer kan arbeta för ett bättre mottagande som inkluderar psykosocialt stöd, med ett fokus på framförallt kommunikations- och påverkansarbete.

Läkare Utan Gränser ökar sina humanitära och medicinska insatser i fält och under det kommande året prioriterar vi investeringar som bidrar till att fältarbetare med rätt profil och kompetens rekryteras till, och förbereds för, uppdrag i rätt tid och rätt plats. Dessutom fokuserar vi på att behålla personal under en längre tid för att öka erfarenheten bland våra fältarbetare och på så vis bidra till att det finns samordnare, medicinska experter, landchefer och annan viktig personal tillgänglig för uppdrag i fält.

Med utökad verksamhet i fält behövs också insatser som bidrar till ökad kvalitet och effektivitet och vi ser över hur vi kan vidareutveckla de enheter som arbetar direkt med den operativa verksamheten, det vill säga innovationsenheten och utvärderingsenheten.

På det svenska kontoret kommer vi även att genomföra en ytterligare satsning på att digitalisera arbetet. Denna satsning genomsyrar alla delar av verksamheten, från interna processer som rekrytering till insamling och kommunikation. Vi fortsätter också att se över möjligheterna att samla in pengar i Finland och öka rekryteringen av fältarbetare. Ett annat område som vi fokuserar på är kvalitets- och effektivitetshöjande åtgärder, inklusive en omorganisation av det svenska kontoret.

Ett team från Läkare Utan Gränser gör hembesök hos Winile i regionen Manzini i Swaziland. Winile är 42 år och har extremt läkemedelsresistent tuberkulos. BILD ALEXIS HUGUET/MSF

EKONOMISK ÖVERSIKT

RESULTATRÄKNING

	Not	2016	2015
VERKSAMHETSINTÄKTER			
Gåvor	1, 4	717 137 898	528 591 365
Nettoomsättning	2	12 577	9 965
Summa medel från allmänheten		**717 150 475**	**528 601 330**
Bidrag från Sida	3.1	57 100 000	112 500 000
Övriga bidrag	3.2, 4	5 789 164	6 373 404
Summa medel myndigheter/org		**62 889 164**	**118 873 404**
Medlemsavgifter		124 880	103 050
Övriga intäkter	5	293 508	420 187
Summa övriga verksamhetsintäkter		**418 388**	**523 237**
● **Summa verksamhetsintäkter**		**780 458 027**	**647 997 971**
VERKSAMHETSKOSTNADER			
Ändamålskostnader	7	-712 929 389	-583 291 219
Insamlingskostnader		-54 534 261	-53 552 746
Administrationskostnader		-12 822 534	-10 832 934
● **Summa verksamhetskostnader**	**6, 8**	**-780 286 184**	**-647 676 900**
Verksamhetsresultat		**171 843**	**321 071**
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		94	2 166
Räntekostnader och liknande resultatposter		-135 078	-88 399
Summa resultat från finansiella investeringar		**-134 984**	**-86 233**
● **Årets resultat**		**36 859**	**234 839**

BALANSRÄKNING

	Not	31 dec 2016	31 dec 2015
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	1 583 717	2 317 825
Summa anläggningstillgångar		**1 583 717**	**2 317 825**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar	10	10 493 730	16 934 103
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	11	144 171 576	5 037 668
		154 665 306	**21 971 771**
Kassa och bank		116 835 070	127 291 501
Summa omsättningstillgångar		**271 500 376**	**149 263 272**
● **Summa tillgångar**		**273 084 093**	**151 581 097**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat kapital		385 329	150 490
Årets resultat		36 859	234 839
Summa eget kapital		**422 188**	**385 329**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Leverantörsskulder		3 647 982	2 396 636
Skuld Läkare Utan Gränser-projekt	12	250 903 592	95 382 402
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	13	9 837 432	46 126 596
Övriga skulder	14	2 601 752	2 544 796
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	5 671 147	4 745 338
Summa kortfristiga skulder		**272 661 905**	**151 195 768**
● **Summa eget kapital och skulder**		**273 084 093**	**151 581 097**

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	385 329	385 329
Årets resultat		36 859
Belopp vid årets utgång	**385 329**	**422 188**

KASSAFLÖDESANALYS

	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Verksamhetsresultat	171 843	321 071
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.		
Avskrivningar	1 600 891	1 692 077
Erhållen ränta	94	2 166
Erlagd ränta	-135 078	-88 399
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**1 637 750**	**1 926 916**
Ökning av fordringar	-132 693 535	-4 202 666
Minskning/ökning av leverantörsskulder	1 251 346	-4 451 621
Minskning/ökning av skuld Läkare Utan Gränser projekt	155 521 190	-1 828 345
Minskning/ökning av övriga kortfristiga skulder	-35 306 399	29 226 896
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**-9 589 648**	**20 671 179**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-866 783	-692 362
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-866 783**	**-692 362**
Förändring av likvida medel	-10 456 431	19 978 817
Likvida medel vid årets början	127 291 501	107 312 684
Kursdifferens i likvida medel		
Likvida medel vid årets slut	**116 835 070**	**127 291 501**

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Läkare Utan Gränsers redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av Svensk Insamlingskontroll (SI). Principerna är oförändrade jämfört med tidigare räkenskapsår.

VERKSAMHETSINTÄKTER

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken Läkare Utan Gränser tar emot en tillgång som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor intäktsförs dessa efter individuell prövning. Bland gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, testamenten, företag, organisationer, stiftelser och fonder. Hit räknas också gåvor från företag som åtagit sig att skänka en viss procent av sin försäljning till Läkare Utan Gränser. Gåvor i form av värdepapper och fastigheter avyttras så fort dessa har övergått i Läkare Utan Gränsers ägo. Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld tills dess villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Läkare Utan Gränser och intäktsredovisas det år de avser.

VERKSAMHETSKOSTNADER

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader, kostnader ideella verksamheten, är sådana kostnader som kan hänföras till Läkare Utan Gränsers uppdrag enligt dess stadgar. Här ingår Sida-medel utbetalade från Läkare Utan Gränser till fältprojekt och medel från allmänheten som allokerats till utlandet. Här ingår också alla kostnader, inklusive löner och sociala avgifter, relaterade till rekrytering av fältpersonal och media- och opinionsbildande verksamhet. Till ändamålskostnader räknas även de till ändamålskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna, och kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av ett projekt inom ändamålet, d.v.s. de kontor som finns i anslutning till fältprojekten.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas samtliga kostnader relaterade till insamling av medel från allmänheten. Detta inkluderar löner, sociala avgifter, kostnader för att producera och distribuera brev och direktutskick, annonsering och andra insamlingsaktiviteter. Här ingår även de till insamlingskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna.

Administrationskostnader

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Här ingår löner och sociala avgifter för generalsekreterare, ekonomi- och administrativ personal, kostnader för styrelsen samt de till administrationskostnader fördelade gemensamma kostnaderna.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, dvs leasingavgiften (inklusiva första förhöjd hyra) redovisas linjärt över redovisningsperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. För inventarier tillämpas 3-5 år som avskrivningstid.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Skulder

Skulder värderas till nominellt värde.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, d.v.s den utgår från organisationens verksamhetsresultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Likvida medel utgörs i sin helhet av banktillgodohavanden.

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Donerade tillgångar

Tillgångar, framför allt fastigheter, aktier och andra värdepapper, som doneras till Läkare Utan Gränser redovisas i posten Insamlade medel från allmänheten i samband med att tillgången avyttras. Erhållna men ännu ej avyttrade tillgångar redovisas i bokslutet till ett bedömt marknadsvärde.

NOTER

Not 1 | Gåvor

Insamlade medel fördelar sig enligt följande:	2016	2015
Allmänheten	499 333 842	447 905 744
Företag	54 865 561	45 309 432
Externa stiftelser och fonder	137 938 495	6 376 189
Postkodlotteriet basstöd	25 000 000	29 000 000
Summa	**717 137 898**	**528 591 365**

Ökningen av gåvor från stiftelser jämfört med 2015 beror på den stora gåvan på 130 miljoner kr som erhölls från Akelius foundation.

Nedan följer en specifikation över insamlade medel öronmärkta för specifika ändamål och ej öronmärkta gåvor.

Fördelning	**2016**	**2015**
Afghanistan	–	38 053
Afrika	74 559	28 125
Akutfonden*	869 881	3 354 796
Barn	1 086 036	123 186
Centralafrikanska republiken	2 250	2 200
Ebola	–	696 933
Ecuador	6 386	–
Etiopien	8 633	–
Gaza	–	10 675
Gula febern	500	–
Haiti	5 558 357	1 430 534
HIV	–	1 250
Hjärnhinneinflammation	–	680
Indien	400	3 257 285
Irak	507 473	500
Iran	–	1 400
Jemen	4 990	2 100
Jordanien	–	1 000
Kenya	–	10 250
Kolera	2 000	–
Kongo-Kinshasa	3 250	141 900
Kvinnohälsa	916 000	38 730
Libanon	–	1 185
Liberia	–	14 365
Malaria	11 480	7 300
Malawi	7 333	–
Mali	3 603	21 400
Migration Medelhavet	–	50 533
Människor drabbade av konflikten i Syrien, stöd från Libanon	983 902	–
Människor på flykt	133 529 071	18 631 184
Mässling	6 195	7 937
Nepal	–	870 092
Niger	1 934	–
Nigeria	28 965	–
Pakistan	–	400
Palestina	82	1 066
Papua Nya Guinea	–	1 200
Rent vatten	300	700
Sierra Leone	–	300 000
Stelkrampsvaccin	3 745	2 000
Sudan	400	4 912
Sydafrika	2 500 220	–
Sydamerika/Centralamerika	1 179 696	–
Sydsudan	3 090 251	1 993 032
Swaziland	–	50 000
Syrien	–	754 081
Tchad	–	1 000
Turkiet	–	100
Ukraina	–	15 837
Undernäring	–	770
Vaccinationer	11 620	16 790
Delsumma	**150 399 512**	**31 885 481**
Ej öronmärkta gåvor	566 738 386	496 705 884
Summa	**717 137 898**	**528 591 365**

*De pengar som samlades in via Läkare Utan Gränsers akutfond 2016 användes i Libanon för att hjälpa människor drabbade av konflikten i Syrien.

Not 2 | Nettoomsättning

Här avses försäljning av T-shirts producerade för Läkare Utan Gränser, totalt 12 577 kr.

Not 3.1 | Bidrag från Sida

Projektmedel utbetalades från Sida till Läkare Utan Gränser för att användas i följande länder

Läkare Utan Gränser - projekt	2016	2015
Centralafrikanska republiken	–	15 000 000
Etiopien	–	5 000 000
Haiti	5 050 000	5 000 000
Indien	–	3 000 000
Kenya	–	2 000 000
Kongo-Kinshasa	15 150 000	29 000 000
Madagaskar	–	5 000 000
Malawi	3 570 000	–
Moçambique	–	5 000 000
Myanmar (Burma)	4 040 000	4 500 000
Niger	4 040 000	10 000 000
Nigeria	–	5 000 000
Sierra Leone	10 100 000	–
Sydsudan	15 150 000	15 000 000
Tchad	–	6 000 000
Uganda	–	3 000 000
Summa	**57 100 000**	**112 500 000**

Not 3.2 | Bidrag

	2016	2015
Postkodlotteriets specialprojekt	4 789 164	4 373 404
Radiohjälpen	1 000 000	2 000 000
Summa	**5 789 164**	**6 373 404**

Från Postkodlotteriet har vi erhålllit 9 miljoner till ett projekt i Kongo-Kinshasa för perioden 2015-2017, varav 3 miljoner kr har tagits upp som intäkt 2016. Från Radiohjälpen erhölls 1 miljon kronor för ett projekt i Irak. Vi har även erhållit bidrag från Postkodlotteriet för Läkare Utan Gränsers arbete med innovation i fältprojekten. För detta har vi erhållit 10 miljoner för en flerårsperiod, varav 1,8 miljoner kr har tagits upp som intäkt 2016.

Not 4 | Insamlade medel

	2016	2015
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	717 137 898	528 591 365
Bidrag som redovisats i resultaträkningen	5 789 164	6 373 404
Summa insamlade medel	**722 927 062**	**534 964 769**

Not 5 | Övriga intäkter

Denna post utgörs av intäkter i samband med föreningsaktiviteter, förberedande kurs för fältarbetare, uthyrning av hörsal och anordnarbidrag från Arbetsförmedlingen.

Not 6 | Personal

MEDELANTALET ANSTÄLLDA	2016	2015
Kvinnor	60	57
Män	21	22
Totalt för organisationen	**81**	**79**

I antal anställda ingår korttidsanställda för aktiviteter som till exempel Direkt Dialog.

STYRELSEN		
Kvinnor	8	8
Män	3	2

LEDNINGSGRUPP OCH GENERALSEKRETERARE		
Kvinnor	5	4
Män	1	2

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR		
Styrelse**	235 035	260 843
Generalsekreterare***	621 909	886 894
Övriga anställda	28 941 639	26 660 842
Summa	**29 798 583**	**27 808 579**

** Arvode för styrelseordföranden enligt beslut på årsmötet (2015 och 2016). I övrigt har inga arvoden utgått, endast ersättning för direkta kostnader i samband med styrelsearbete.
*** I generalsekreterarens anställningsavtal ingår ingen rätt till avgångsvederlag utöver normal uppsägningstid enligt lag. Skillnaden i lön till generalsekreterare mellan 2015 och 2016 beror på att vi 2015 bytte generalsekreterare och under en övergångsperiod betalade lön till både tillträdande och avgående.

SOCIALA KOSTNADER		
Pensionskostnader för generalsekreteraren och styrelsen	137 146	145 529
Pensionskostnader övriga anställda	2 117 506	2 035 339
Övriga sociala kostnader	9 965 163	8 786 352
Summa	**12 219 815**	**10 967 220**

I övriga sociala kostnader ingår personalförsäkringar, löneskatt samt arbetsgivaravgifter för de anställda Under året har ca 129 personer arbetat ideellt för organisationen på kontoret i Stockholm. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen, men omfattar ungefär 17 553 timmar, motsvarande ca 9 heltidstjänster Under året har 239 321kr i lönebidrag från Arbetsförmedlingen erhållits.

Not 7 | Ändamålskostnader

I denna post ingår medel allokerade till utlandet (691 079 692 kr), som utgörs av beviljade Sida-medel utbetalade från Läkare Utan Gränser till fältprojekt (55 405 000 kr) och medel från allmänheten som allokerats till utlandet (635 674 692 kr), samt alla kostnader, inklusive löner och sociala avgifter, relaterade till rekrytering av fältpersonal (7 311 204 kr), operativ support och påverkansarbete (7 623 193 kr) samt media- och opinionsbildande verksamhet (6 915 300 kr),

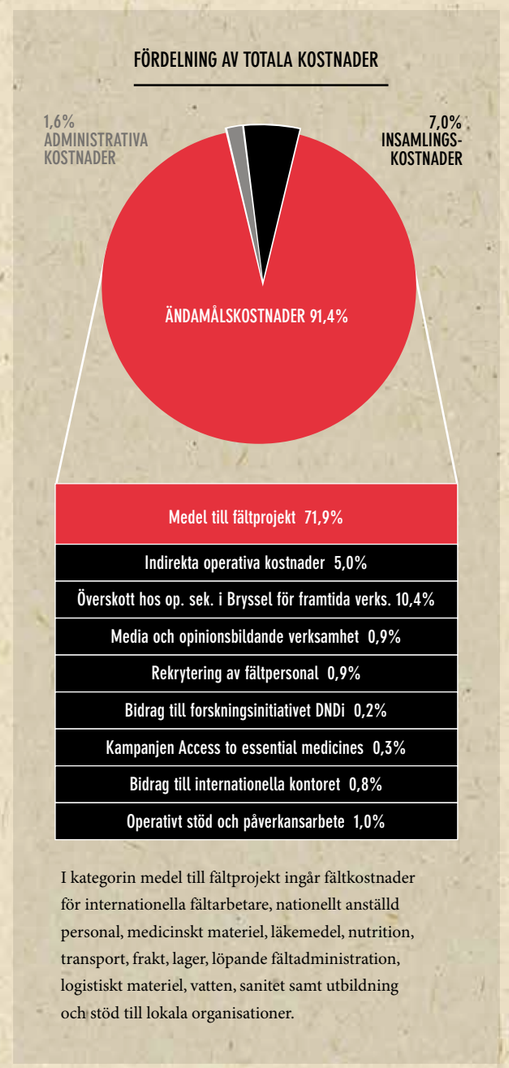

I kategorin medel till fältprojekt ingår fältkostnader för internationella fältarbetare, nationellt anställd personal, medicinskt materiel, läkemedel, nutrition, transport, frakt, lager, löpande fältadministration, logistiskt materiel, vatten, sanitet samt utbildning och stöd till lokala organisationer.

7.1 | Läkare Utan Gränser – projekt

Sida-medel har utbetalats till följande Läkare Utan Gränser-projekt:

Läkare Utan Gränser - projekt	2016
Haiti	4 900 000
Kongo-Kinshasa	14 700 000
Malawi	3 465 000
Myanmar (Burma)	3 920 000
Niger	3 920 000
Sierra Leone	9 800 000
Sydsudan	14 700 000
Summa	**55 405 000**

7.2 | Medel från allmänheten har använts enligt följande (i kr):

Land	Belopp
Afghanistan	14 962 960
Algeriet	620 542
Australien	3 352
Balkan	4 641 169
Belgien (flyktingar/migranter)	1 059 547
Bangladesh	7 000 000
Bolivia	14 357
Bulgarien	622
Burundi	1 640 793
Centralafrikanska republiken	30 549 858
Ecuador	31 030
Elfenbenskusten	356 682
Egypten	1 839 888
Eritrea	21 009
Etiopien	8 000 000
Europa (flyktingar/migranter)	111 033 263
Frankrike	2 189 554
Palestinska områdena/Gaza	74
Guinea	1 826 727
Haiti	31 048 072
Indien	10 269 916
Indonesien	1 042 800
Irak*	4 024 987
Irakiska kurdistan	2 528 640
Italien	27 387 095
Jordanien	12 189 554
Kenya	3 431 609
Kambodja	1 522 129
Kongo-Kinshasa	31 019 486
Libanon (stöd till Syrien)	18 026 573
Libyen (justering föregående år)	-205 559
Madagaskar	933 064
Malawi	3 882 440
Mali	2 192 797
Mauretanien	1 609 499
Medelhavet räddningsbåt	8 000 565
Mozambique	4 854 516
Myanmar (Burma)	6 500 000

Nepal	14 020
Niger	2 503 519
Nigeria	3 049 911
Pakistan	25 769 702
Ryssland	295 189
Sierra Leone	2 988 060
Swaziland	5 000 000
Sydsudan	39 967 036
Sydafrika	9 010 203
Tanzania	10 955
Tchad	8 000 000
Tunisien	1 599 538
Turkiet	7 902 096
Ukraina	3 225 863
Uzbekistan	12 500 000
Venezuela	3 245 097
Yemen	10 000 000
Zimbabwe	9 598 291
Tvärgående fältkostnader	3 696 515
Kenya logistik enhet	1 416 481
Summa	**505 842 086**

*I medel allokerade till Irak ingår 990 000 kr från Radiohjälpen

Indirekta operativa kostnader (Kostnader hos den operativa sektionen i Bryssel: operativt och medicinskt stöd, logistikcentra samt information från fält med mera).	38 769 043
Överskott hos den operativa sektionen i Bryssel för framtida verksamhet inom det ideella ändamålet.	81 189 832
Kampanjen *Access to Essential Medicines*	2 105 918
Bidrag till internationella kontoret	6 111 155
Bidrag till forskningsinitiativet DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative)	1 656 658
Summa medel allokerade till utlandet	**691 079 692**
Media- och opinionsbildande verksamhet	6 915 300
Operativt stöd och påverkansarbete	7 623 193
Rekrytering av fältpersonal	7 311 204
Total summa ändamålskostnader (not 7.1 och 7.2)	**712 929 389**

Not 8 | Leasing

Läkare Utan Gränser leasar kontorslokaler och kopiatorer. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 2 870 846 kr. Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2016	2015
Inom 1 år	2 555 961	2 704 922
1-5 år	3 445 486	5 125 250
Summa	**6 001 447**	**7 830 172**

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2018-12-31.

Not 9 | Inventarier

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	8 827 927	8 135 565
Inköp	866 783	692 362
Försäljningar/utrangeringar	-995 397	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**8 699 313**	**8 827 927**
Ingående avskrivningar	-6 510 102	-4 818 025
Försäljningar/utrangeringar	995 397	–
Årets avskrivningar	-1 600 891	-1 692 077
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-7 115 596**	**-6 510 102**
Utgående planenligt restvärde	**1 583 717**	**2 317 825**

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas 3-5 år som avskrivningstid för inventarier. Avskrivningarna fördelas på administrations-, insamlings-, kommunikations- och rekryteringsavdelningen i förhållande till antalet anställda på respektive avdelning.

Not 10 | Övriga fordringar

Denna post avser bland annat fordringar på andra Läkare Utan Gränser-sektioner, framför allt rese- och vaccinationskostnader för fältpersonal betalade i Sverige och fakturerade till projektansvarig Läkare Utan Gränser-sektion. I posten ingår även fastigheter som var under försäljning vid årsskiftet: 1 400 000 kr (12 275 000 kr). Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Not 11 | Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetald hyra	655 870	666 502
Övriga förutbetalda kostnader	172 782	990 207
Insamlade medel 2016 vilka utbetalats till Läkare Utan Gränser 2017*	143 342 924	3 380 959
Summa	**144 171 576**	**5 037 668**

* Ökningen jämfört med 2015 beror på den stora gåvan från Akelius foundation.

Not 12 | Skuld Läkare Utan Gränser-projekt

Avser den del av de till fältprojekten allokerade medlen som ej utbetalats per 2016-12-31. De allokerade medlen har betalats ut i början av 2017.

Not 13 | Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2016-12-31	2015-12-31
Skuld till Sida avseende ej nyttjade bidrag	–	31 500 000
Skuld till Postkodlotteriet avseende ej nyttjade bidrag	9 837 432	14 626 596
Summa	**9 837 432**	**46 126 596**

Not 14 | Övriga skulder

	2016-12-31	2015-12-31
Källskatt	932 411	645 931
Skuld Sida för ränta på Sida-medel	–	2 517
Löneskatt	1 159 702	992 996
Övriga poster	509 639	903 352
Summa	**2 601 752**	**2 544 796**

Not 15 | Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Semesterlöner	1 736 863	1 702 238
Upplupna sociala avgifter	1 249 747	875 897
Övriga poster	2 684 537	2 167 203
Summa	**5 671 147**	**4 745 338**

Not 16 | Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Organisationen har inga ställda säkerheter. Enligt styrelsens bedömning har organisationen inga eventualförpliktelser.

Stockholm 2017-04-07

Katrin Kisswani
ordförande

Anna Bergström
sekreterare

Mikael Mangold

Monika Oswaldsson

Ingrid Maria Johansen

Jessica Svefors

Adam Thomas

Luis Encinas

Mari Mörth
generalsekreterare

Min revisionsberättelse har avgivits 2017-04-07
Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor
Grant Thornton Sweden AB

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Läkare Utan Gränser, org.nr 802017-2360

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

UTTALANDEN

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Läkare Utan Gränser för år 2016.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

UTTALANDE

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Läkare Utan Gränser för år 2016.

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDE

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

REVISORNS ANSVAR

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 17-04-07

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

TACK FÖR ERT STÖD!

Läkare Utan Gränser vill rikta ett stort tack till alla er som på olika sätt bidragit till vårt arbete under 2016. Vi vill även särskilt tacka de privatpersoner som genom gåvor och testamenten gett oss sitt förtroende.

STORT TACK TILL VÅRA FÖRETAGSPARTNERS:

Byredo
GodEl
Interflora
Returpack
Rusta
Svenska PostkodLotteriet
Sweco
Swedavia
Swedbank Robur Humanfond
Ticmate
Walleniusrederierna

VI MOTTOG GÅVOR OCH TJÄNSTER TILL ETT VÄRDE PÅ MINST 100 000 KRONOR AV:

Allanova
Amesto
Anders Andersson Text och konsult
Augmented Ideas XL
Avanza Bank
Axel Lindén
Axis Communication
Beachroad Music productions
Bergkvarabuss
Bygg Göta Göteborg
Byggnadsfirman Viktor Hanson
Calligraphen
Cape to us AB (WCAC)
Contango Storage
Dalarna Utan Gränser
De Lage Landen Finans
Deloitte
Delphi
Depona
Distit
Dr Ruben Innovation
Elanders Sverige
ElectroMedicinska
Ernst & Young
Eugen Wiberger
Finest Cosmetics Nordic
Grantiljan
Great Agency Sweden
Grenspecialisten
Gro
HealthCap
Höga Kusten Industrigrupp
Idun Handel & Industri
IKEA
Industri-Textil Job
Inter Terminals Sweden
IPU
Karolinska Universitetssjukhuset
Lag C Sandarna
Lannebo Fonder
Lida Trädgård
Lindéngruppen
LindinVent
Lions Club Öregrund
Lynx Asset Management
MAC Aids Fund
Magnus Lindkvist
MarketDirection
Meepo
Millenia Venture Partner
Mindset
Mitsem Förvaltning
Mycronic
NovaCura
Närlunden
Nötkärnan Vård och Omsorg
Odd Fellow Logen Nr. 163 Tre Kungar
Opoint
Phromotion
Playhouse Teater
PostNord Group
Prestationsbyrån
SAS
S-Fackklubben IF Metall Eslöv
S-Invest Trading
Sylog Sverige
Tamt
Team Olivia
Teliasonera
Tobias Ekman Invest
Trade Extensions
TriOptima
Trygg-Hansa Försäkring filial
Umeå Entreprenad
Vagabond International
Vattenfall Services Nordic
White Arkitekter
Viafield Sweden
Volati
Woodlite Sweden
Öhrlings PricewaterhouseCoopers

STIFTELSER
Akelius Foundation
Ansgarius-Stiftelsen
Axel F o Vilna Lindmarkers Stiftelse
Bjaringer Charitable Foundation
Claes August Kugelbergs Stiftelse
Elsa & Harry Gabrielssons Stiftelse
Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse
Märta Christina och Magnus Vahlquists Stiftelse
Rolf Rågsvedens Stiftelse
Stiftelsen Barn i nöd
Stiftelsen Bruksfonden
Stiftelsen Hildur Nordins Minnesfond
Stiftelsen IH
Stiftelsen Infinity
Stiftelsen Radiohjälpen
Svenska Postkodföreningen
Wellcome Trust

STORA GIVARE
Agda Mattsson
Alexandra von der Decken
Björn Ruben Lindgren
Gerd Johansson, pensionerad barnmorska
Lennart Rundqvist
Roland Jutendahl
Till minne av Margareta Madlung
Tor-Evert Broskär

LÄKARE UTAN GRÄNSER
Fredsborgsgatan 24
Box 47 021
100 74 Stockholm
Tel: 010-199 32 00
www.lakareutangranser.se
Plusgiro: 90 06 03-2
Bankgiro: 900-6032
Frågor om gåvor: 010-199 33 00
eller givarservice@msf.org